

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Pošamezne štev. seprodajajo po 6 v. Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrada. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 42.

V Ptiju v nedeljo dne 18. oktobra 1908.

IX. letnik.

Naš koledar.

Naznani smo že cenjenim priateljem in somišljenikom, da izide i letos naš

Štajerčev kmetski koledar.

Glede vsebine bode čisto gotovo lanskega še prekosil. Najboljši gospodarji na spodnjem Štajerskem in Koroškem so nam že obljudili, da bodejo sodelovali. Priobčili bodo torej v letosnjem koledarju gospodarske članke prve vrste. Vsakdo bode imel lep dobiček od teh člankov. Kajti danes smo pač v tem na jasnom, da mora i kmet čimveč znati. Edino z znanjem si zamore kmet zboljšati svojo bodočnost. Poleg gospodarskih prinesli bodo v koledarju i druge zanimive, večidel statistične članke. Tako hočemo kmetu in sploh pravemu ljudstvu pokazati, kako stojijo razmere po svetu, kakšni naš predek je povsed opazovali, kako se ravno najubožnejše sloje najbolj izkorisča. Za zimske večere bodo prinesli celo vrsto lepih povestiti, ki bodejo podale zanimive slike iz ljudskega življeja. Nadalje omenimo, da bode obsegjal koledar popolni kalendarij, nadalje seznamek vseh sejmov na Štajerskem in Koroškem ter v sednih važnih deželah, noticne listke in poštni ter brzoznavni tarif. Preskrbeli smo tudi, da bode koledar lepo okrašen z mnogimi slikami. Vse to bode primašal na „kmetski koledar“. Visokost cene ne bode občutno presegla lansko. Velikost pa bode prekosila lansko in ravno tako bode vsebina še večja ter izbornejša. Upamo torej, da se bode nahajal v vsaki napredni kmetski, obrtniški ali delavski hiši

naš koledar.

Teh par vinarjev lahko vsakdo plača! Zato pa dobi tudi dobro čitivo, ki služi njemu in njegovi družini.

Slaba gospodinja — poguba hiše.

Kmet Janez je povabil zopet enkrat sosedje k sebi v hišo, da bi se z njimi posteno pogovoril.

„Bil sem dalj časa bolan“, je rekel, potem ko so se bili sosedje zbrali krog njega, „in nisem mogel iz hiše, zato pa ne vem, kaj se je godilo ta čas v naši vasi. Se le pred par dnevi sem prvič zapustil hišo. Udeležil sem se tudi jaz dražbe Lisjakovega premoženja, kjer sem si vse ogledal, a še danes ne razumem, na kak način je ta mož obubožal. Sile ravno ni bilo zato, kajti poročil je premožno kmečko dekle, a poleg vsega je podedoval tudi sam lepo premoženje.“

„Sveda, nesreča ga je vedno zasedovala, kakor marsikterega izmed nas,“ odgovori mu Jožko. „Kaj storiti, če sledi nezgodba, za nezgodbo in se nesreča takoj rekoč vgnezdi pod streho?“

„Ubogi Lisjak je svoje nesreča sam kriv“, pripomini napredni Janez. „Marsikaj bi bilo lahko drugače, ako bi on pravilno postopal.“

„No toraj, kdo je potem takega vsega kriv? Saj Lisjak ni ves teden izdal za pijačo 20 vinarjev. Igral

Prosimo tedaj vse naše somišljenike ter prijatelje, da se čimpreje naročijo na

Štajerčev kmetski koledar.

Pošiljal se bode ali proti naprej-plačilu ali pa po poštnem povzetju.

Obenem opozarjam naše trgovce in obrtnike na važnost

inzeratov

v našem koledarju. Inzerati se prav po ceni računijo in kdor je lansko leto inzeriral, ta bode gotovo to tudi letos storil.

Vsi na delo

tedaj za naš kmetski napredni koledar.

Ne igrajte se z ognjem!

Zadni tedni so jave prikazali vso brezvestnost prvaške politike. Leta scim, odkar so razmere porodile prepotrebnega „Štajerca“ in z njim mogočno napredno gibanje, smo trdili in dokazovali, da prvaška politika ni druga nego osebna reklama posameznih ljudi, ki hočejo z narodnjaško frazo prikriti svojo one-moglost, svojo sebičnost in otročje svoje pansionistične sanje. Dokazovali in dokazali smo, da se gre nekaterim prvaškim doktorjem edino za večje svote denarja, ki jih zamorejo na „narodni podlagi“ izsesati iz vernega ljudstva. Povedali in razjasnili smo, na kako brezvestni način so prodajali in se prodajajo gotovi „narodni“ trgovci svoje slabo blago za drag denar. Pokazali smo ljudstvu, kako gotovi prvaški občinski predstojniki naravnost misljijo, da smejo z denarji občine razpolagati kakor s svojim premoženjem. Pokazali smo, kako so postali gotovi pravki okrajin obdrbniki in načelniki samo zato, da so svoj les in druge svoje pridelke okraju po nečuvanih cenah prodajali. In razjasnili smo že opetovan, kako lahkomiseln delujejo prva-

tudi ni in celo pri tobaku je šedil. Kje tiči torej uzrok, da je šlo njegovo premoženje na boben?“

„In vendar je prišlo do tega“, pripomini Janez. „Četudi Lisjak sam na sebi ni bil lahko mišlen patron, vendar je imel tak pogrešek, kakoršega ima pjanec, bil je namreč mladenč in se ni brigal za red pri hiši. Njegova žena je bila nemarna, da ji ni bilo para; smedia mu je premoženje brez ust. Vse bi bilo lahko drugače, ko bi ji bil mož gledal nekoliko več na prste. Možje, če bi vaše žene tako uganjale, obubožati bi morali tudi vi eden po enem. Da, da, žena, ki ne zna gospodinjiti, je možu in premoženju v pogubo. Saj poznate pregovorki pravi: Skrbna gospodinja hiši tri vogle podpira.“

„Ti si jo bolje poznal nego mi, zato bodes vedel, kaj ga je spravilo na beraško palico“, zaklječo nekteri. „Poznamo te, da bi kaj takega ne govoril, bo bi ne bilo resnino. Povej nam kaj veš o nji. Gotovo bi nam to znalo koristiti, četudi hvala Bogu, nimamo takih slabih gospodinj.“

„No če vas ravno zanima, pa naj bo“, odgovori Janez. „Povem vam pa uže naprej, da dobrega gotovo ne boste slišali. Le pazno me poslušajte! Kakor veste, je pred kakim desetimi leti Lisjak poročil Gasperjevo Cilko, najlepše in najpremožnejše dekle izmed vseh, kar jih je bilo v bližnji vasi. Na njegovo svatbo sem bil po-

ške posojilnice in sploh prvaški denarni zavodi z naloženim tujim denarjem, kako se zahteva od slovenskega kmeta, da bi le iz navdušenja do rdečo-plavo-bele zastave plačeval više procente za izposojeni denar . . .

Vse to in še mnogo več smo dokazovali in dokazali, pa ne le s praznimi besedami, temveč s slučaji, ki se dajo pred vsakim sodiščem potom zapriseženih prič dokazati. In grozili so nam s tožbami, — župani v Turškem vrhu, sv. Lovrencu, Mezgovcu, blagajnik Karbu v Ljubomeru, posojilničarji v Šoštanju, Ražun in Kobentar v Sv. Jakobu v Rožni dolini, — vsi z eno besedo so se repencili in grozili in pretili, — ali kar smo pričakovali in zahtevali, to se ni zgodilo: tožili nas niso! Zato ponavljamo danes iz novega: vsa prvaška politika ni druga nego lov posameznikov za dobičkom, torej izraz najnavadnejše osebne sebičnosti.

* * *

V tem boju je pravokončno ljudstvo dobro došlo. Bojkot, laž, občekovanje, zavijanje, nasilstvo, poteno in kamenje, nož in revolver, — vse je dobro, z vsakim sredstvom hočejo napraviti neko umetno razbijanje, hočejo ljudstvo nahujskati, da bi se dvignilo in se ter svojo deco v nesrečo spravilo . . .

Mi vprašamo: zakaj se prvaški voditelji sami ne upajo v boj? Zakaj niso šli ljubljanski župan Hribar, znani „Zane iz Iblane“ in njegovi mameku na cesto, ko je vojaštvo streljalo? Takrat bi lahko ohladili vročo svojo kri, takrat bi lahko dokazali, da hočejo kaj žrtvovati za svoje „jugoslovanski sanje“. Ali ostali so raje doma za pečjo, — na cesto pa so nahujskali poučno mladino, ki še ne ve, kaj dela, ki ne ve ceniti življenja, ki ne pozna resnice, ki veruje vsaki laži in se uda vsakemu hujskaju. To je tista hinavščina, ki označuje najbolje pravštvo. Na ulico v boj z vojaki hujskajo nerazsodne ljudi, sami pa sedijo pri pečnih piškah doma, kadar teče kri nedolžne, za-

vabljen tudi jaz, ker smo bili dobrí prijatelji. Svatba je bila res nekaj izrednega; na mizah je bilo toliko jedi in pijače, da so se mize šibile. »Lisjaku je padla sekira v med,« je rekel takrat vsakdo. Jaz pa sem sam pri sebi mislil: Nikar mu ne zavidite te njegove sreče, kdo ve kaj še lahko pride. Takrat so bile vse sobe lepo pobljene in vse se je tako svetilo in bliščalo, da bi se človek kakor v zrcalu v njem ogledal. Vračajte se domov sem že slišal, da ni za Lisjaka sreča tako velika. Govorilo se je, da je bila mlada gospodinja že kot dekle nemarna in da je jezilo to njene starši. Na svatovščini seveda nisem nič kaj takega opazil, ker je bila tako načipana, kakor bi jo iz škatle vzpel, ali pred dvema letoma, ko sem bil v sošenjiji vasi pri njih v obisk, sem se na svoje oči prepričal, da so ljudje resnico govorili. Moj Bog, kaj sem tam vse videl!«

»Kar povej Janez, kar povej, hiti radovedni Kleščar.«

»Ko bi vam hotel vse natanko povedati, bi trajalo predolgo,« odgovori Janez. »Ko sem stopil v sobo, zdelo se mi je, da sem prišel v ciganski tabor. Bilo je tu nostri kakor v svinjaku, a Cilkina prej polna in rudeča lica so bila upadla in rumena. Kar obstal sem, rekel pa nisem ničesar. Ogledoval sem se na desno in levo in občudoval to moderno gospodinjstvo.«

slepjene množice. Je stara pesem to! Sami pošiljajo prvaki svojo deco v nemške šole in zavode, ljudstvu pa to branijo. Sami delajo najlepše kupčje z Nemci, ljudstvu pa tulijo „Svoji k svojim“ . . .

„Zwei Seelen wohnen, ach, in meiner Brust!“ Dve duši živijo v prvaškem truplu, — ena za lastni dobiček, druga pa za tisto nerazvodno množico, ki se da preplašiti s kljucem „živio“ in „nazdar“ . . . Hvala Bogu, da je večji del ljudstva že toliko izobražen in razsoden, da ne čuje več na te pesmi ni te klice. Kajti drugače bi gnali prvaki svoje ovčice naravnost do upora proti Avstriji in cesarju.

Napadi v okolici mest in trgov se godijo; to je enkrat gotovo. Vemo sicer natanko, da teh napadov v splošnem niso krivi kmetje sami. Naš kmet ima preveč skrbi in trpljenja, da bi se brigal za take narodniško pripravljene zadeve. Kmeta prva skrb je, da si svoje gospodarstvo ohrani, da njegovo posestvo ne bude nadzorovalo temveč napredovalo, da bode svoji deci pridelal dovolj kruha in ji tudi še kaj po smerti zapustil. Kmet je bil poleg tega večji del vojak; on ve vsled tega, kaj in kakšna je Avstria in on ne more sovražiti tiste Nemce, katerih kriče tudi v žilih sivilasega našega cesarja. Kmet sam se čutit za Štajercem in za Avstrijanem in ne mara družega slušati. Odrašen in piletven posestnik se tudi ne bode dal nahujskati v pretepe in napade, ko vendar ve, da mu bodejo ti le škodovali . . . Pač pa je nekaj smrkavcev, navadnih fantalinov, ki so še mokri za ušesi in bi morali poginiti, ko bi jim mamica ne dala kruha, — in ti mlečobneži mečejo kamenje na ljudstvo ter izvršujejo napade.

Zakaj vse to, zakaj to razburjenje? In proti čemu se gre? Na eni strani vpijejo, da se gre proti „nemčurjem“, ki hočejo menda kar čez noč napraviti iz slovenskih kmetov čistokrvne Nemce. Na drugi strani zopet čujemo lažnivo pesem, da so naprednjaki sami „brezverci“, ki so v katoliške cerkve odstopili . . . Mi pa pravimo: dokazov sem! Na prazne besede ne gremo! Dokažite nam, da smo „ponemčevalci“ in „sovražniki Slovencev“ ter „brezbojni bogotajci“. Dokler tega ne dokazete, ste na jutradnejši lažniki!

Proti čemu se gre? No, proti Nemcem in naprednjakom v mestih in trgih. Proti g. Ornigu in trgovcem, proti našemu uredniku, sploh proti vsem, kar je naprednega. Mi pa pravimo in kdor pozna razmere, mora priznati, da je to gola resnica: vse, kar se je zgodilo dobrega in koristnega za slovensko ljudstvo na spodnjem Štajerskem in Koroškem, vse to je šlo skozi nemške roke, vse to so Nemci in naprednjaki storili.

Naprednjaki so napravili nemške šole, ki jih ljudstvo želi in potrebuje, oni so seznanili kmete z racionalnim gospodarstvom, oni so kmete oči odpirali in ga podučevali, kako bode napredoval, oni so napravili velike, za kmete velepotrebne sejme, oni so kmetu denarno po-

Po koth je visela palčevina, soba sama pa gotovo ni bila pobejena več od dneva poroke, kar bi znašalo priljeno kakih osem let. Prava razbojniška jama, vam rečem.

„Pojdij no, človek skoraj ne more vrjeti, da je to res!« evskikne Tone, boljši posestnik iz vasi. »Morda pa ni bilo tako hudo.«

„Lahko mi vrjam« Tone, odgovori Janez smehlaje se. »Kar se vam povedal, je gola resnica. Par kakov po peči je stala široka zakonska postelja. Med pečjo in posteljo je bilo smeti tako na debelo, da bi moral vsakdo skočiti čez, ako bi hotel priti k postelji. V vsakem kotu je bil kupček smeti. Da bi smeti nesla iz sobe ali vsaj pobrala, vrgla v peč in sežgalna, ni ji prišlo niti na misel, in tako je postala soba polagoma pravo smetišče. O pobiranem prahu niti govorac.«

»Kak mož pa je ta Lisjak, da je kaj takega trpel,« oglaša se Kukec, »meni, da bi moja kaj takega napravila, bi ji že pokazal.«

»Toda to mi še vse pripomni Janez. »Možje, ko bi videli, kako so izgledali otroci! Kakor cigani, črni umazani po obrazu, kuštravi, raztrgani, bledi in mršavi. Kar čudil sem se, da je bil vsaj Lisjak nekoliko spodobeje opravljen. Cilka sama pa je bila uzor nesnage in nemarnosti. Moj Bog kakšne robe in obraz, in kakšna še le obleka. Ko bi bila svinska dekla, bi morala lepše izgledati. Lisjak, si mislim, prav nič te ne zavidam one srče, radi katere so te ljudje nekdaj blagrovali. Tako cunjarico bi lahko vsak čas dobil! Ker se je nagibalo

magali, oni so mu odkupovali njegove pridelke in privabili še drugih kupcev, tako da lahko rečemo: brez naprednjakov in Nemcov je vsak nadaljni gospodarski obstoj na spodnjem Štajerskem in Koroškem nemogoč . . . Omenimo le velikansko delo, ki ga je v kratkem času izvršil le župan Ornig. Sam knezoškof lavantinski dr. Miha Napotnik je pri otvrti nove Okičeve ceste v Halozah živo nagašal zasluge Ornigove in se mu javno pred množico ljudstva za njegovo delo zahvalil. Sploh pa se ozrite, prvaški lažniki, na Ornigovo življenje! Ali je ta mož „brezverec“, ki je — da omenimo le en slučaj — daroval 1000 goldinarjev samo za eno cerkveno okno? Kdo podpira šolsko mladino na delu s tisočaki denarja? Meščani, nemški meščani in med njimi v prvi vrsti župan Ornig. Kaj pa prvaki? Kadar že kaj žrtvujejo, vržejo denar v žakej prvaških celjskih doktorjev, ki ga porabijo edino v namente širjenja gonje. Pred nekaj časa se je vršila v sv. Barbari v Halozah veselica v prid šolski mladini. Ptujčani to pot zaradi brezvestne prvaške gonje niso prisli. Le vprašajte prireditelje, koliko škode imajo vsled tega . . . Najgrše je ravno to, da napadajo prvaki v prvi vrsti tiste, ki so res kaj za slovensko ljudstvo žrtvovati.

Pri tem se razširja od propadlega prvaškega časopisa nesramna laž, da so bili v Ptiju slovenski kmetje těpem. Kdo pa je bil těpen? En Brencič iz Ragoznice, mož, ki se je pretepal s policej in je strgal enemu stražniku cesarsko medaljo iz prs. En Kureš, krčmar iz Podvinc, ki se danes že kesa svojih činov, za katere so bode imel pod sodnijo zagovarjati . . . Kmet je sam si imel v Ptiju v edno prosto pot in jo bodejo imeli tudi zanaprej. Niti las se ne skrivi poštenu kmetu! Ali ako pride na posestvo tuji hujščak in prične rogoviti, potem vzame posestnik gajžlo in ga nažene. Tako se je zgodilo v Ptiju z kranjskimi hujščaki! Ali ni bil kmetski zbor v ptujski „kaži“ vsakemu pristopen in prost? Medtem ko je hofrat Ploj spal, je župan Ornig potom tega shoda dosegel, da se bode koncem tega meseca razdelilo po oznanjenih cenah toliko in toliko hrave in slame med posuši prizadete kmete. Ptuj je mesto, ki je v gospodarskem oziru tesno vezano z dejelo in zato so kmetje v Ptiju doma.

Že iz teh opazk bodejo čitatelji izpoznavi, kako nezmislna, brezvestna je po prvakih razširjena gonja. Vsak pošteni človek obsoja to hujškanje! Tako smo iz zanesljivega vira izvedeli, da je izdal knezoškof lavantinski dr. M. Napotnik okrožico, v kateri zapoveduje duhovništvo ojstro, da ne sme hujščati proti Nemcem. Tako kakor ljubljanski obsoja tudi mariborski škof izgredje in napade! Naznanili bodomo vsacega, kdor bi se tega škofovega povelja ne držal!

Pa se nekaj! Izvedeli smo, da hoče oblast zdaj odločno proti napadom, gonji in razširjenju bojkota nastopati. Občinski predstoj-

proti poldnevnu, je Cilka vstala, šla v kubinjo in pričela kuriti ogenj. Hoteč si zapaliti pipi, stopim v kubinjo kognjišču po en zubelj. Ko je dobro zagorelo, vzel je Cilka, once, jih položila na ognjišče in začela napravljati neko močnato jed. Pri tej prilikki sem si ogledal njene lone.

»Ti gotovo pripravljaš preščem oblodo,« rečem potem, ko sem nekaj časa gledal — »Kaj še, mi odvrne to je za nas!«

»Ali v takih posodi vendar ne moreš skuhati kaj poštenega za ljudi!« Ona me debelo pogleda pa nič ne reče. Prav nič je ne bilo sram.«

»Uboji Lisjak, nikaka čuda, če je prišlo premjenje na boben,« reče Kleščar. »Kako vendar naj bi kmetica kaj takega storila!«

»Da, da, resnica je,« pripomni Janez. »Sedaj vam pa moram povedati v kakem stanu su bili njeni lonci. V loncu, v katerem se je morda vedno pripravljalo močnato jedila, je bilo toliko starega testa ob stranicah, da skoro ni bilo več mogoce vanj seči.«

Onega lonca nisem mogel dalje gledati, ker drugače bi se mi bil želodec obrnil in skušati sem moral, da pridem otdot. Kakošen je bil lonec, tak je bila ponva. Sicer tudi njeno lice ni bilo čisto, pa vendar nekoliko bolje, vsaj v toliku, da so bili ostanki jedil, katere druga gospodinja skrbno ostrže in izmije, prisušeni ob robu in ne tako vlečni kakor v loncu. »Saj je vendar ta posoda čista in to kuhalnico ima že tako dolgo,« mi odgovori Cilka. »Odkar sva poročena je ta

niki so odgovorni za vse take napade. V vsako občino, kjer se bodejo taki napadi ponavljali, prišli bodejo orožniki in tudi vojaki ter bodejo tam na stroške občinarjev ostali. Opaziramo pametne kmete nato; onemogočite take napade; primite smrkoline in hlapce za ušesa, ako hočejo na tuje kamenje metati; naženite hujškače, — kajti drugače dobite orožnike in vojake in plačati jih bode morali vi s svojimi krajarji, čeprav ste nedolžni!

Mir mora postati! Sovraščvo mora ponehati! Žalostno bi bilo, ko bi par zločincev onemogočilo sporazumno mirno življenje.

Proč s politiko in naj živi gospodarsko delo!

Politični pregled.

Kmetski zbor v Gradcu, ki se je vršil preteklo nedeljo, je bil izredno dobro obiskan. Prislo je tudi nekaj klerikalnih poslanec, ki so pa take slišali, da se jih bodejo zapomnili. Shod je dokazal, da štajerski kmet ne potrebuje več tujih voditeljev, temveč da zna svoje zadave sam urediti. Razven glavnega govornika, voditelja avstrijskih kmetov pl. Hohenbluma govoril je tudi naš posestnik Girstmayer. Zbor je sprejel potem razne rezolucije. V prvi rezoluciji je izrazil Hohenblumu in njegovim tovarišem zaupanje, vsem nasprotnikom avstrijskega kmetijskega programa pa nezaupnico. Druga zanimiva rezolucija se glasi: „Kmetski zbor protestira najdolocene proti vjeljavljenju srbske trgovinske pogodbe. Ker so tudi vse kmetijske korporacije napram tej pogodbi naspromčno stališče zavzele, ker zamore ta pogodba našo živinorejo, od katere so zlasti srednji in manjši kmetje odvisni, popolnoma uničiti, o pozarja se kmetske poslance, da naj porabijo vsa sredstva, da ne bode zbornica to nagodbo sprejela. Kmetski poslanci naj v tem slučaju tudi predloge glede davkov in rekrutov odklonijo. Vladi izreka zbor nezaupnico.“ — Klerikalni poslanci so potem seveda (!) izjavili, da ne morejo vladi nasprotovati . . . Potem je sprejel zbor še eno rezolucijo, ki obsegajo druge kmetske zahteve in se glasi: „Državna zbornica naj vjeljavi sledče kmetske postavke: 1. da se kmetska posestva razdolžujejo; 2. da se odpravi zemljiški in hišno-razredni davek; izboljša naj se progresivni dohodninski davek ter primerni davek na dividende in tantijeme; 3. da se posestva ne smejo razkosit; 4. da poskrbi vlada, da bodejo cene mesa primerne onim živine; kmetom naj se pusti prosto klanje lastne živine; 5. da se avstrijskim državljanom prepove igranje na inozemskih (zlasti budimpeščkov) žitni borzi; 6. da se odstrani karte, s katerimi odijo posamezni milijonarji in akcijske družbe prebivalstvo; 7. da se ustavi predleta za ureščenje vodnih cest; 8. da se dovoli po naših železnicah potrebne investicije, itd. — Kmetski zbor v Gradcu je bil imeniten pojav resne volje do dela, ki prešine vse one kmete, kateri se ne dajo narodnostno hujščati!“

Stajerski davki. Iz statistik posnemamo sledče zelo zanimive številke: zgornja Štajerska

še vedno prva in ista! — »Vrjamem, pravim na to, saj je krog in krog dobro zavarovan, les gotovo ne trpi. — Z žlicami pa ni bilo drugače. Zajemalni del je izgledal še precej, ker so ga usta pri jedi čištila, toda držala! Tega ni mogoče opisati! Kratko rečeno, med vso kuhinjsko opravo ni bilo enega predmeta, ki bi se bil lahko ponašal s čistočo.«

»To je moral biti res umazana gospodinjstva,« pošeče Kljačar vmes. »Če je bilo tako gospodinjstvo, potem ni čuda, da je šla hiša v nič. Star pregovor pravi: »Kakoršno orodje, takšen mojster!«

»Prav imas,« pravi Janez. »Pa pustite, da Vam dajem povem. Kosilo, na katero so me povabili, se mi je gnusilo. In še pravčasno šine Lisjaku druga dobra misel v glavo. »Imam v hlevu bolno kravo, reče, in ne vem kaj ji je. Bodti tako prijazen in pridi pogledat. Saj si tudi na pol živinodravnik in gotovo veš za kakšno sredstvo!« — »Dobro,« sem odgovoril, »popridva toraj v hlev!« On je šel napraj in jaz na njim, zadovoljen, da sem se izmuznil iz sobe. Tja notri se ne vrneš več, si mislim sam pri sebi. Ali ta hlev! Tu še le sem prišel iz dežja pod kap. Ko je odpril Lisjak vrata, vdaril mi je v obraz sopar, ki bi me bil vrgel kmalo vznak. Okna, odduski, vrata vse je bilo zabito in trdno zamašeno. Prav nič zraku ni moglo prihajati v hlev. In kako je izgledalo tu notri! Mršavi, kravi, ki sta bili v hlevu, sta se valjali v gnoju, tako da me je popadala jeza. Zadnji konec je stal pol metra višje, nego prednji. Skoki so bili z blatom tako obloženi, da bi jih moral poprepote